

grov eller oftere gentagen forsømmelse eller skødesløshed i tjenesten eller hvervets udførelse eller i overholdelsen af de pligter, som tjenesten eller hvervet medfører«.

Straffeloven § 157 angår navnlig den uforsætlige ikke-opfyldelse af tjenestepligt, men den antages også at omfatte grov eller oftere gentagen forsætlig forsømmelse i tjenesten og tilsidesættelse af de pligter, som ikke er omfattet af § 155 og § 156, jf. Kommenteret straffelov, side 117. Det anføres her videre, at der er mulighed for at gøre disciplinæransvar gældende, vil dette i reglen være en tilstrækkelig reaktion i anledning af tjenstlige forsømmelser. Strafansvar rammer kun grov forsømmelse eller skødesløshed eller oftere gentaget, dvs. gentaget i hvert fald mere end én gang. Det er i kommentaren endelig bemærket, at for militært personel erstattes reglen af militær straffelov § 15.

Om bestemmelsen anfører Hurwitz i Den Danske Kriminalret, speciel del, 1965, side 80:

»Det strafbare forhold kan være af såvel positiv som negativ karakter ('forsømmelse eller skødesløshed'). Strafansvar indtræder dog kun, når forholdet enten er groft uagtsomt eller der foreligger 'ofte gentagen' forsømmelse eller skødesløshed.

Den for strafbarheden af simpel uagtsomhed opstillede gentagelsesbetingelse medfører, at den pågældende skal have forset sig mindst tre gange, før ansvar kan pålægges. De tidligere forseelser behøver ikke at have ført til tjenstlig påtale eller at være blevet oplyst forud for straffesag i henhold til § 157. De behøver næppe at angå forhold af ensartet karakter. Der kan heller ikke opstilles nogen bestemt tidsfrist, indenfor hvilken de skal være begået, men der bør dog formentlig ses bort fra forhold, der efter reglerne i straffeloven § 81 ville have mistet deres gentagelsesvirkning, hvis de var blevet fastslået ved dom.«

Militær straffelov § 15 er på flere punkter videregående end de nævnte bestemmelser i straffeloven.

I modsætning til straffeloven §§ 156 og 157 indeholder gældende militær straffelov § 15 hjemmel til også at pålægge strafansvar for overtrædelser, der alene må tilskrives simpel uagtsomhed. Desuden omfatter § 15 også overtrædelser, der ikke er udtryk for skødesløshed, samt mindre grove forhold, der ikke er af gentagen karakter.

I øvrigt kan der så vidt ses ikke påvises væsentlige forskelle på formuleringen af militær straffelov § 15 og formuleringen af de tilsvarende bestemmelser i straffeloven §§ 156 og 157.

At militær straffelov § 15 i det daglige kan opfattes som en mindre klar bestemmelse, kan efter udvalgets

opfattelse forklares ved, at skriftligt formulerede militære pligter er væsentligt mere omfattende end de tilsvarende skriftlige tjenestepligter for offentligt ansatte i øvrigt. Netop omfanget af skriftligt formulerede pligter kan gøre det vanskeligere at have overblik over reglerne. Dette forhold kan imidlertid efter udvalgets opfattelse ikke medføre, at § 15 af denne grund kan kritiseres for at være så uklar, at den strider mod princippet i straffeloven § 1.

Udvalget har overvejet, om militær straffelov § 15 kan formuleres på en måde, der gør, at den tydeligere, end det er tilfældet i dag, beskriver de militære pligter, der er omfattet af bestemmelsen.

En præcisering kunne ske ved, at bestemmelsen opregner de typer af pligter, der skal iagttages under tjenesten, og som – hvis de ikke overholdes – kan medføre strafansvar. Det er imidlertid efter udvalgets opfattelse ikke muligt at give en udtømmende præcisering af pligtforholdet. Hertil kommer, at en bestemmelse udformet på denne måde, under alle omstændigheder måtte suppleres med en generel opsamlingsbestemmelse, der bl.a. medtager de pligter, som følger af tjenesteforholdets karakter.

En anden mulighed for udformning af bestemmelsen kunne være at angive de forskellige typer af skriftlige bestemmelser, som indeholder regler om militære pligter, hvis tilsidesættelse kan medføre strafansvar. Det gælder f.eks. »kasernemeddelelser«, »blivende bestemmelser« etc. En bestemmelse ud fra denne forudsætning kunne f.eks. lyde:

»Den, der tilsidesætter tjenstlige pligter, der er fastsat i befaling, kasernemeddelelser, blivende bestemmelser mv. ..., eller som følger af tjenesteforholdet, straffes ...«

En sådan formulering er efter udvalgets opfattelse mere informativ end den gældende bestemmelse, idet den tydeligere beskriver, hvilke militære pligter, bestemmelsen omfatter, og særligt hvor disse pligter er beskrevet.

Udvalget finder det imidlertid ikke muligt at foreslå den endelige formulering af en sådan bestemmelse. Dette skyldes, at sådanne skriftlige regler efter det oplyste ikke er udformet på samme måde på de enkelte tjenestesteder og heller ikke med sikkerhed indeholder de samme bestemmelser. Hertil kommer, at reglerne på de enkelte tjenestesteder er udformet bl.a. ud fra de opgaver, det pågældende tjenestested skal varetage, ligesom der kan forekomme forhold, der har gjort det nødvendigt at fastsætte regler, der ikke kendes på andre tjenestesteder. Der findes ikke en samlet oversigt over omfanget eller karakteren af sådanne skriftlige regelsæt.